

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko.

*Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 glđ. 30 kr. na leto.
Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 glđ.*

Obseg: Nakupovanje bučelnih panjev. — Znamenja dobrih panjev. — Sadjereja. — Kako je mladi Zabrežan hotel svoji ženi postreči, pa mu je spodletelo. — Naši dopisi. — Imenik. — Inserati.

Nakupovanje bučelnih panjev.

Že v starodavnih časih so ljudje začeli pridne bučele zavolj njih sladke sterdi vdomačevati in iz gozdov k svojim seliščem vabiti; tega so nam priča najstarejše bukve, namreč prve Mojzesove bukve. V tistih beremo, da so se Izraelci že tedaj z bučelorejo pečali. Stari očak Jakob je Jožefu razun drugih daril tudi sterdi poslal, da bi vjetega Benjamina tem rajši izpustil.

Obljubljeno deželo Kanaan imenuje sveto pismo deželo, kjer se cedi mleko in med.

Kakor v drugih vedah so nekedanji Egipčani tudi v bučelarstvu druge narode prekosili, še sedanji prebivalci tistih krajev to važno panogo kmetijstva pridno in umno obdelujejo, kakor so se naučili od svojih prednikov.

Egipčani pošiljajo svoje panje po tisočletni navadi vsako leto v zelo oddaljene kraje na pašo, dokler je še doma ni. Že nekedanji Egipčani so zapazili, da cvetlice in drevesa v gornjih krajih njihove dežele vsaj šest tednov pred cveto, kakor v dolnjih, to so za svoje bučele v prid obrnili tedanji prebivalci ravno na ta način, kakor to delajo sedanji Egipčani. O koncu oktobra naložijo vsi bučelarji dolnjega Egipta svoje panje na čolne, in odrinejo ž njimi po reki Nil v gornje kraje, kamor pridejo ravno tedaj, ko je navadna povodenj že pojenjala, ko je polje že obsejano in se cvetlice ravno razcvetati začenjajo. Svoje panje vsak bučelar s številkami zaznamenuje in jih na posebne, nalašč za to narejene barke, piramidalno položi. Tu imajo bučele brž bogato pašo na Nilovih bregovih. Če vidijo, da je paša na prvej postaji že pojenjala, vesljajo kake dve uri daleč po Nilu navdol; in tako pomikujejo se barke s panji zmirom dalje. Bolj ko se bližajo svojemu domu, več paše bučele dobe. O začetku februarja privesljajo do Nilovega ustja in vsak lastnik pride po svoje panje. Natanko imajo zapisana imena bučelarjev, število panjev in število barke, da vsaki svoje dobi.

Nekedaj so tudi na Grškem panje na ladjah od otoka do otoka prevaževali in si paše za bučele iskali. To navado posnemajo tudi Lahji in Francozi, pa večkrat se namesto ladij poslužujejo gugajočih se vozov, kakor pri nas.

Kaj bi tudi počeli naši bučelarji, ki imajo v svojem kraju prepričlo pašo za svoje panje, ko bi jih na boljše kraje ne mogli prevažati! Gotovo bi se ne splačalo v takih krajih z bučelorejo vkvarjati se. Pri nas v ravnini ne raste spomladni vres ali resje; ker pa vresna sterd rojenje posebno pospešuje, moramo s svojimi panji v hribe, z vresom dobro obraščene kraje. O črešnjevem cvetju pridejo zopet nazaj in ostanejo doma, dokler je še kaj paše na senožetih in lipah. Kdor more, jih zopet pelje v više kraje, kjer senožeti še le pozneje sečejo; pa tudi gozdno drevje včasih prav dobro branje daje. Največje upanje stavimo pa na ajdov cvet, ki panje najbolj obogati; zato pa tudi vidiš o velikej Gospojnici toliko s panji naloženih vozov, ki bučele od vseh krajev privražajo v ravnine z žlahtno ajdo obsejane, da bi se tudi opitale.

Če je v tvojej okolici obilno sadnih dreves, in tudi senožeti ne manjka, če je kateri z vresom in černilovjem zaraščen gozd blizo; če v tistem okraji ni preveč bučelarjev, in ti tudi toliko časa imaš, da moreš bučelam posebno ob času rojenja streči; če imaš veselje do bučeloreje in se kaj učiti hočeš; smeš upati, da ti pojde reja po sreči; dočakal boš marsikterega nedolžnega veselja pa tudi gotovega dobička.

V ta namen si nakupi nekatere dobre panje in ker sam še premalo veš, naprosi kterelega zvedenega bučelarja, da ti pomaga pripravnih panjev izbrati. Da boš pa tudi sam vedel, na kaj gledajo umni bučelarji, ki panje za rejo kupujejo, hočem ti povedati znamenja, po katerih dober panj spoznaš.

Znamenja dobrih panjev.

Že oče Janša prav dobro pové, na kaj moraš gledati, da si za rejo pripravnih panjev izbereš. Znamenja so dvojna, zunanja in znotranja.

A. Zunanja znamenja.

1. Tisti panji so dobri, iz katerih zjutraj ob osmih ali devetih bučele urno in naravnost iz panja in v panj letajo in hlačice nosijo. Na hlačice moraš posebno gledati, kajti tudi mlade bučelice, ki se letati učijo, z močnim in veselim brundanjem iz panja in okoli panja letajo, toda hlačice nimajo in tudi svoj šum kmalo končajo.

2. Če zjutraj, preden bučele na branje gredo, na panjevej bradi kupei bučel počivajo in mermrajo, tako je to dobro znamenje, in po tem glasu se dobre bučele razločijo od lačnih, ki sicer tudi pred žrelom sedijo, vendar molčijo.

3. Dobro znamenje je, če tiho, in sapo na-se derže pred panj stopiš, in vidiš bučele za žrelom v verstí stati in zadnji konec života po koncu deržati, glavo pa v panj obrnjeno, s perutnicami močno prašiti.

4. Če roko nad žrelom deržiš in čutiš, da gre močna gorkota iz panja, tako je to znamenje, da ta panj ne more bolji biti, ker ima veliko muh, zalege in sterdi, zdravo in rodovitno matico in vsega, česar je potreba, pa na tak panj boš le zadel po dolgem lepem vremenu in bogatej paši.

Zelo zgodaj spomladi pa se bučele tudi dobrih panjev ne glasijo, vse je tiho; poglej tedaj na žrelo, če so mokre ali rosne, to ti kaže, da ima panj veliko polka, sterdi, ploda in dobro matico. Ali to znamenje boš videl le po hladnih nočeh, nikdar po toplih; pa tudi po hladnih včasi že zjutraj bučele popijo roso, ki je za

plod potrebujejo; tedaj moraš pa spet z roko poskusiti, če kaj gorkote iz panja gre, ki je najgotovješe znamenje, da je panj dober.

B. Znotranja znamenja.

Ako so zunanja znamenja dobra, moraš še panj odpreti, da se o panjevi dobroti popolnoma prepričaš. Če vidiš, da ima veliko satovja, sterdi in muh, in če bučele vse serdite iz panja leté, ko med satovje pihneš, je panj dober in glej, da ga kupiš; se vé da boš za tak panj moral kateri goldinarček več dati, kakor za katerega slabega, pa bolje je, da takega kupiš, kakor 4 ali 5 slabih. Za pleme je pa tudi panj srednje cene in dobrote dober, če ima novo belo satovje, dovolj muh in dobro matico.

Ako ima le dovolj novega satovja, ima gotovo tudi dovolj bučel in dobro matico, posebno če v satovji veliko ploda ali zalege vidiš. Če si tedaj spomladi kupiš tak panj, ki ima zgoraj imenovana dobra znamenja, bode, ker ima dobro matico, v kratkem veliko bučel in toraj tudi zgodenj roj; bučele bodo pridnejše delale, zalego lože pregrele; ker bodo na sterdi bogate, zato se lakote ne bodo bale.

Če pa panje jeseni za pleme kupuješ, kupi si le take, ki imajo dovolj mladega satovja in dovolj sterdi in muh; kajti revnega panja čez zimo prerediti, stalo bi ti predrago. Sploh pa vedi, da panj z malo bučelami ne bo nikoli nič prida; kjer pa vidiš veliko bučel, tam se brez skerbi zanesesh, da je tudi dovolj sterdi.

Kdor pa panje za podiranje ali odjemanje kupuje, ta naj gleda samo na težo panja, na drugem ni nič ležeče.

Tako učita Janša in Zalokar; če se boš držal teh pravil, ne boš se opekел pri nakupovanji panjev.

Koliko panjev pa naj si začetnik kupi? Saj dva ali tri; z enim začeti ni dobro, dolgočasno je pri enem panji sedeti, in če se temu še kaka nesreča pripeti, tako je vse veselje pri kraji. En sam panj naredi veselje malo, skrbi pa dovolj.

J. Sumper.

— x —

Sadjereja.

Ljudje v naši slovenski domovini od leta do leta bolj tožujejo o slabih časih; nekateremu kmetu se v resnici že tako hudo godi, da včasih komaj še svoje davke plačuje, in dostikrat ne vé, od kod vinarja dobiti za sol in druge vsakdanje potrebe, in vendar leži ravno v naših krajih še veliko dragih zakladov v zemlji zakopanih, kateri samo čakajo, da bi jih kdo izkopal in v prid ubogega ljudstva obrnil. Eden takih zakladov po naših gričih, pašnikih, travnikih, poleg cest in za plotovi — in ta zaklad je žlahtno sadje — naj se vživa surovo ali posušeno, za dom ali za prodaj, naj bo iz njega zdruzan jabolčnik ali hruševce ali kis. Korist, ki nam jo daje sadonosno drevje, je tako velika, da se smemo po pravici čuditi, kako da je še tako malo sadnega drevja po slovenskem svetu.

Ko bi naši ljudje za drugo sadje pol toliko si prizadevali, kakor za grozdje, bi ga lahko desetkrat toliko pridelali in bili na mošnji bogatejši. Koliko je gričev po naših krajih, kateri imajo najlepšo lego za sadonosno drevje, pa rodijo le nič vredno grmovje; — koliko je pašnikov, katerim bi senca prav dobro dela, po katerih se pa živina le dolgočasi, ker družega ne vidiš, kakor osat in trnje, katero živini ne daje potrebne sence ne hladú v poletni vročini, ne zoper deževne nalive

potrebne strehe. Na njih ravno zato le malopridna trava raste. Koliko je travnikov, katerim sonce preveč pripeka in suši, katerim bi ravno hladna senca pripomogla, da bi boljša in obilnejša trava rastle; koliko prostora je še poleg naših cest in potov, kjer bi lahko veliko sadonosnih dreves rastle in žlahten sad rodilo, popotnikom v veselje, revnemu kmetu pa v popboljšanje slabih časov, v krepko brambo zoper pomanjkovanje družega živeža in v kratkočasovanje ljubi mladini. Tudi dá sadno drevje vsako leto nekaj drv za rokodelstvo in kurjavo, česar prezreti nikakor ne smemo.

Ako bi se naši kmetje sadjereje prav poprijeli, marsikater med njimi bi si vsako leto sto goldinarjev pripravil — brez skrbi in brez dela. — N. pr. leta 1865. je šlo skozi Trst čez jadransko morje v Aleksandrije na Egiptovskem več tisoč mernikov samih jabelk, večidel iz spodnjega Štajera in z Dolenjskega; ravno toliko goldinarjev je pa prišlo za to v naše kraje nazaj. V teharski fari blizo Celja je bil kmet, kateri je za svoje zasluge v sadjereji od svitlega cesarja zlati križec dobil; ta skupi mnogotero leto samo za črešnje po 150 do 200 goldinarjev.

Ali ni to lepa pomoč za kmeta v sedanjih slabih časih?

N. pr. če ima kmet 100 sadonosnih dreves, dobi vsako leto 100 vaganov sadja — (enkrat manj, enkrat več) —; proda ga po 2 gold. vagan, toraj ima vsako leto 200 gold. brez velikega truda in za majhne stroške, kakor da bi jih na cesti pobral; posebno pri nas ob Savi, kjer „vošenke“ in „kopiti“ tako dobro obrodijo.

Komur ta račun dosti zastopno ne priča, koliki dobiček je za kmeta umna sadjereja, temu bi jaz zastonj dalje bob v steno metal.

Rajni milostljivi škof Slomšek to le svetujejo: „Naj bi vsak ženin svoji nevesti dvoje žlahtnih drevesec vsadil, kedar k hiši pride; vsaki oče novorojenemu otroku po dvoje drevesec požlahtnil, vsaki odrašen mladeneč svojemu očetu vsako leto jedno, pa tudi materi jedno sadonosno drevo za rešitvo podaril, katerega je sam izredil in vcepil, vrh tega še brat bratu, sestra sestri lepo drevce za godovno (imendan) dala, hitro bi bili naši krasni kraji veseli raj, kakor jih po stranskih krajih vidimo. Potreba je toraj, sadjereje se učiti, potem pridno saditi, in Bog bo rast dal.“

Jabelčnih, črešnjevih, češpljevih, breskovih, kostanjevih, posebno pa hruševih divjakov nahajamo precej obilno, kjer bodi, jih lahko izkopljemo, požlahtnimo in na prostor, kjer sadno drevo imeti hočemo, presadimo; požlahtnjenih najdemo le malo.

Pri nas cepijo le v razcep, kar je sicer naj stareji, pa najslabši način; sklad zamažejo z ilovko, prekrijejo z mahom in prevežejo s srabotjem, potem se pa malo še brigajo za drevce, kako kaj raste. Kdor se hoče učiti, kako se požlahtnenje divjakov slabo in napačno opravlja, naj pride gledat v take kraje. Jablan daje kraj Save doli do Vidma posebno žlahtnih „voščenk“ (Wachsapfel), katere se v daljne kraje po 2 do 4 gold. vagan lahko prodaja.

Med hruškami se najdejo večidel samo tepke, ki dajo dober hruševce. Med zelje v kad režejo kutne zavoljo dobrega duha in okusa; črešenj je malo požlahtnjenih; orehi rastejo kakor sami hočejo: kostanja je dosti in nekaj prav debelega; nešplje in oskorži dajo dober, in če se obleži, prav prijeten in okusen sad, pa malo kje se dobi. V šoli naj se otroci naučé, kako je ravnati in vzrejati sadno drevje. Pa tudi odrasli ljudje naj gredó učitelja prosit, da jim pové, kako on s sadnim drevjem ravna. To vsi učitelji dobro razumó.

Dolenjske Novice.

Kako je mladi Zabrežan hotel svoji ženi postreči, pa mu je spodletelo.

Prav lepo posestvo je; ljudje je imenujejo pri „Zabrežanovih.“ Veličastno kaže belo zidovje hlevov in skednja svojo belino znad brega in veliko število oken hišnega poslopja se bliska v večernem solneu, kot bila bi kaka graščina, ne pa stanovanje priprostega kmeta in njegovih poslov. Okrog obdano je s travniki in gozdom, na eni strani pak prav tik hiše teče mali potok, ki goni žago in mlin. Sploh rečeno, to posestvo je narlepši v onej okolici. Blizo dvoriščnih vrat na travniku stoji malo zidano znamenje in v tem je staro, pa ne posebno umetno izdelano razpelo, katero pa Zabrežanovi že od nekdaj visoko spoštujejo. Ob vsakem prazniku ovenčajo razpelo s cveticami in prižgejo voščeno svečo.

Da pa precej povemo: voščena sveča bila je vedno domač pridelek. Doma so jo vlili iz lepega, čistega, rumenega voska, katerega so v tej hiši že od nekdaj doma pridelovali, to je bil pa tudi ob jednom davek, katerega so Zabrežanovi dajali Bogu za blagoslov pri čebeloreji. Če so pa pri čebeloreji več voska pridelali, kolikor so ga pri domačem znamenji potrebovali, ga niso prodali, temveč gospodinja zavila je voščene krogle v lep bel prtič in ga je nesla domačemu gospodu župniku naj ga obrnejo v čast božjo.

Tako delali so pri Zabrežanovih že od več kot sto let semkaj, in zdajšni mladi Zabrežan, pobožen mož, tudi ni hotel stare navade opustiti.

Kaj in kako se vosek pridobiva in pripravlja, mlademu Zabrežanu ni preglavice delalo. Vsako zimo je nekaj panjov čebel pomrlo, in v teh bilo je veliko praznih satov, s katerimi so napolnili več jerbasov. Tako bilo je voska vedno več, kakor za domačo potrebo, lahko so tedaj Zabrežanovi farni cerkvi pomagali.

Mladi Zabrežan pa bi bil rad tudi med videl, in to se mu že več let ni posrečilo. Enkrat so bili panjovi prelahki, tako da si ni upal čebelam medu jemati, v drugič pa tega zbog obilnih gospodarskih opravkov ni mogel storiti, in ko je vendar enkrat do tega prišel, odsvetoval mu je star pa skušen čebelar, da to zdaj ne gré, ker je prepozno in je preveč zalege po satovji; v tretjič vendar le pride mu priložnost, imel je prosto uro in tedaj pripravi se na svojo odgovornost nekoliko medu dobiti, da bi z njim svojo ženo oveselil.

Mimogrede bodi pa povedano, da mladi Zabrežan ni bil Zabrežanove korenine, temveč se je le semkaj priženil in da doma ni nikdar videl čebelariti, tedaj tudi ni prave priložnosti imel se sè čebelorejo bolje soznaniti.

Toliko bolj previdno hoče sedaj ravnati in se obnašati. Oboroži in obleče se ves do zob, na žuljave roke si potegne debele volnene rokavice in na glavo si dene čebelno kapo. Kljuka, nož in drugo tako orodje, veliko ga sploh ni bilo pri hiši, vzame in gre na delo. Bilo je neke nedelje popoldne; samo pastir, ki je Zabrežanove krave pasel po gozdu, ga je spremil.

Narpopred se naredi ogenj v kadilnici; kmalo se dviga gosti dim iz nje. — Zdaj se odbere najtežji panj (bili so samo slamnati, visoki panjovi), se močno pokadi in postavi na pripraven prostor. Vspeh je bil velikansk! Čebele pomaknile so se med satovje nazaj in nobena si ne upa na dan.

A med je zgoraj, to je Zabrežan slišal od starega čebelarja, čeravno mu ni popolnoma hotel vrjeti, on je le mislil, je že zadosti, da se nož med satovje vtakne

ali zareže, že mora med iz njega teči; toda zdaj se je prepričal o resnici čebelarjevih besed. Spodaj ni dobil nič, kot prazno satovje, le nekaj satov je bilo polnih, pa pri mali njegovi učenosti je spoznal, da je to le zalega in nič drugzega nego zalega. — Zdajci minila ga je vsa potrpežljivost. Z jezo odtrga pokrov in izreže iz zgornjega prostora sat za satom in jih poklada v skledo poleg sebe. To so bili dohodki po njegovem mnenji, in komaj je dobro prvi panj zaprl, že je bil drugi na vrsti. „To gré vrlo dobro iz pod rok“ si misli Zabrežan in tudi iz tega izreže jedno vrsto satov. A nesreča nikdar ne praznuje, tudi tukaj se je vmes pomešala. Nevedé se mu na enkrat panj malo nazaj nagne in Zabrežan ga hitro zagrabí, da bi se ne zvrnil. Ko je pa z roko segel panju v pomoč, je nehote sunil ob pokrov prvega panju in ga nekoliko odrinil. Čebele bile so sedaj vse zmešane, vse razdražene planejo iz panju in se primejo kape in obleke, pikajo skozi rokovice, in se vgnjezdijo gledajočemu pastirju pod klobuk, kateri jo hitro pa hudo jokaje pobere od tod; zdajci narede Zabrežanu tolikanj skrbí, da mu je pot, ki mu je popred samo na čelu v debelih kapljah se zbiral, po vsem životu curkoma lil. V tem trenutku še le spozna, kako dobra je kapa; pa stoj, kaj je to? Zdaj buči jedna znotraj kape in po obrazu leze, in ravno poskuša blizo desnega očesa pičiti; tega pa Zabrežan ne upa pretrpeti! Jezno potegne sito iz obraza, da bi nagajajočo čebelo odstranil in umoril, a v tem trenutku se mu jih več zaleti v obraz, na glavo in vrat, povsod sliši neprijetno šumenje in občutljive bolečine. „Proč od tod, proč!“ zakriči in ne zmeneč se za odprt panj in skledo z medom, hiti, kar mu moči dopuščajo, dokler v temnem kotu v govejem hlevu ne ostane. Tam dobi objokanega pastirja, ki si je zela iz kože potegoval. Tudi on tako stori.

Minula je že dobra ura, ko si oba ta dva „čebelarja“ zopet upata iti pogledat k čebelnjaku, da vidita vspah njunega dela. Pa glej! Tam je vse divje, vse čebele so bile vznemirjene in kaj pa še v skledi! Kar celi oblak čebel leta okrog nje, v takih okolnostih za danes ni bilo nič početi. Zabrežan sklene zjutraj zgodaj vse v red dejati in narezani med domov prinesiti.

Ko je po dobro prespanej noči še pri zgodnjem svitu z oteklimi lici k čebelnjaku prišel, so se čebele sicer že pomirile, in zdaj je lahko odprti panj zaprl in v čebelnjak prenesel, toda sad včerajšnjega dela je izginil. V skledi bilo je le še prazno satovje; ves med so čebele med tem odnesle. Zabrežan moral se je tudi sedaj le z voskom zadovoljiti, kajti svojega dela ni hotel ponavljati. Za plačilo imel je dobro otekel obraz, da je komaj videl, in žena njegova ni dobila skrivaj ji namenjenega medu.

—*—

Naši dopisi.

Jesenice 10. septembra. Veliko in mnogo se je uže ugibalo po vzrokih, zakaj sadjereja peša, ali vsaj ne napreduje, kakor bi bilo želeti, ali kakor bi lahko napredovala. Vzrokov je mnogo. Dragi čebelar in sadjerejec dovoli, da tudi jaz eno izpregovorim.

Vsako drevesce stane mnogo truda, predno ti sad rodi; tako drevesce ima pa mnogo sovražnikov, ki ga hočejo uničiti, kakor mravlje, gosenice, miši i. t. d. Ti in enaki sovražniki ti ogonobijo drevesce polagoma tako, da ako ti drevesce zapaziš še za časa, ga moreš še rešiti; vse kaj drugzega pa je, ako ti v tvojo drevesnico

pride glodač, divji zajec, ta ti jih ogloda en večer, da te bo kar glava bolela. Ako je drevesce od zajca oglodano, ni je druge pomoči, kakor je precepiti, ako ni do tal oglodano, ako je pa do zemlje oglodano, naj se pa izruje in proč vrže.

Ali je ni pomoči zoper tega škodljivca? Jaz menim, da bi bila, in sicer ta-le: Zajec naj se uversti med gozdne škodljive živali, da bi ga smel vsak preganjati, brez strahu pred kaznijo. Čudno se mi dozdeva, da v Avstriji postava obstoji, ki brani škodljivega zajca, da zadostuje nekoliko lovskim hlapnežem, ter da sadjerejem in kmetijstvu tako kvar dela.

Oglejmo si to bolj natanko:

Domače koze v lastnem gozdu ne smeš pasti, pri tem ko ti divji zajec tvoj zelnik in tvojo drevesnico ogonobuje, kakor mu ljubo, in gorje ti, ako ga ubiješ! Prišel boš v temnico, še predno boš zajca pojedel, kajti od te strani vladni organi z vso hitrostjo in oštrostjo svoj posel izveršujejo. Imamo sicer tudi postavo, katera posestnika brani pred zverjadjo, kako gre pa tukaj, bo vedel tisti, kdor je v tej zadevi že opraviti imel. Mnoga poša in mnogo truda ti bode prizadejalo, predno boš tvojo odškodnino dobil, tako da ti stroški odškodnino navadno presegajo.

Čul sem, da je slavna c. kr. kranjska kmetijska družba v tej zadevi poslala peticijo na deželni odbor. Ali bi ne bilo tudi umestno za čebelarstvo in sadjerejsko društvo, da enako povzdigne svoj glas v tej zadevi? kdor išče, najde; kdor terka, se mu odpre; kdor prosi, prejme. A bolj ko bomo vpili, popred bomo kaj dosegli.

Dragi mi čebelar in sadjerejec, ako ti je ljubo, drugič o panjovih kaj? *)

J. Repe.

Iz Planinske doline na Notranjskem. — Malo krajev v naši milej domovini je čebeloreji in sadjarstvu tako vgodnih, kakor baš naša lepa Planinska dolina. Veliko dobička bi lahko ti dve panogi kmetijstva našim seljakom donášalo, ako bi bilo poleg razuma tudi malo več veselja do vsestranskega napredka. Čebelarjev s primerno velikim številom panjev je v naši okolici še precej, a s sadjarstvom, pravim umnim sadjarstvom, se ne peča skoro nihče. To pa tudi nij prav nič čudno, kajti česar se kdo nij učil, tega tudi znati ne more. Upati pa smemo, da se bode tudi o tej zadevi v kratkem na bolje obrnilo, ker se sadjarstvo po šolah marljivo goji.

Ljube čebelice so se bile tudi pri nas pretečeno zimo slabo ponesle, kajti ónim čebelarjem, kateri so jih doma prezimili, so pomrle skoro vse. Bolj srečni so pa bili ti, ki se nijso bali truda in stroškov, ter so jih poslali v raj naše dežele — Vipavo. Rojev je bilo spomladi obilo, in tudi paša skozi celo poletje tako izborna da uže davno ne tako. Rane, katere je nekaterim čebelarjem zima vsekala, zacelila bode jesen z bogatim pridelkom.

Poleg sladkega medu in koristnega voska nabrali in natresli bomo pa tudi, jabolk in hrušek za domačo potrebo in tu in tam tudi za prodaj. Pri bogatem pridelku se bode vendar kak zaspanec predramil in izprevidil, da je imel naš Vodnik le prav, ko je pel:

Jablane, hruške in druge cepé
Cepi v mladosti za stare zobé!

—, ž

Iz spodnje Idrije. Slavno uredništvo! ker se v Vašem cenjenem listu „Slov. čebelar in sadjerejec“ bere od več občin, kako se čebeloreja v letašnjem letu po-

*) Prosimo.

naša, naj častiti bralec tudi malo zvedo, kako je sè čebelorejo v idrijski okolici. Poročati hočem malo o tej stvari. Pri nas je zima hudo gospodarila; onim čebelarjem, ki svojih čebel niso na Kras peljali na pašo, so večinoma skoro vse čebele poginile, le nekaj je še živih ostalo. Tudi nam, ki smo jih imeli na Krasu na paši, se ni posebno dobro godilo, tudi v naših panjovih dobili smo toliko mrličev, da še nobeno zimo ne toliko. Tukaj je bila pomlad za čebelno pašo zelo neugodna in mrzla. Nekateri odprli so jih 26. februarja, drugi pa 11. marea. Nek gost, Anton Munh po imenu v srednji Kanomlji št. 8 doma, ki se je od svojega očeta naučil čebelarstva, je dobil dne 10. maja prvi roj in konec tistega mesca je imel že 48 rojev; do konca julija se mu je vse število panjev namnožilo na 99. Prodal jih je 50, par po 4 gld. Tako dela slednje leto in gotovo narbolje opravi.

Sploh je na pomlad tukaj prav dobra paša za čebele, ker takrat po naših pašnikih večidel vse grmovje, dren, leskovje, vrbe in vresje, kakor tudi več vrst cvetic raste in takrat že cvete. Ko pa travo posečejo (pokosé), pa čebele nimajo paše, peljati jih moramo na Kras ali pa k Ljubljani na pašo.

Letos je dobil Matevž Vidmar po navadi, kakor druga leta, od Miha Besednjak iz Kumna na Krasu naznanilo, da naj drugi teden pripelje čebele na pašo, a čez 3 dni potem pa dobi prepoved, da ne sme čebel tja na pašo peljati. To naznanilo je imelo opombo, da je namreč starešinstvo v seji dne 9. avgusta sklenilo, da se ne smejo več čebele v Kumen in v Sveto na pašo uvažati. Vlansko leto pravijo, da so v Kumen blizo 700 in v okolici tudi toliko panjev napeljali; zato plačevali so v občinsko blagajnico po 8 kr. od panju. Li to ni bilo občini na korist?

Tudi k nam pripeljejo na pomlad čebele na pašo. Kedar je dobra paša, imamo vsi dobre čebele. Zato vložili smo tudi mi dne 16. februarja 1867 št. 17 prošnjo na deželni zbor v Ljubljani, da bi nam bilo dovoljeno pobirati nekaj občinski davek po 5 kr. od panju. Prošnja je bila odbita od deželnega odbora v Ljubljani z dnem 12. marea 1867 št. 1032.

Lepo prosim, če bote to v Vašem cenjenem listu natisnili, popravite mi popred gramatične napake, kajti jaz nisem bil nikoli zmožen prave slovenščine, poleg tega mi pa še zaradi moje starosti (pri 80. letih) dušne in telesne moči hirajo. Na zdravje!*)

Boštjan Leskovic.

IV. Imenik

p. n. gg. udov društva l. 1886.

Jože Lautižar, pos. v Podkužmu,
Andrej Rekar, pos. pri sv. Križu,
Jurij Baloh, pos. v Mostah,
Šimen Pristov, pos. na Selu,
Trirazredna narodna šola v Planini,
Fran Peternel, pos. v Črnimvrhu,
Anton Lenasi, kurat na Colu,

Alojzij Schrey, c. kr. poštar na Jense-
senicah,
Josip Potepan, župan v Doljnim Zemonu,
Janez Škerjanc, župnik v Harijah,
Andrej Urbančič, pos. v Volčah (Goriško),
Anton Kacin, čebelar na Polici (Pri-
morsko),

*) Prav radi ustrezamo Vašej želji ter z veseljem popravimo prav malo število pomot. Izražamo Vam tu javno zahvalo za dopis in prosimo, da bi nam še kaj poročali. Kakor se iz Vašega dopisa razvidi, ste pri Vašej starosti še vedno čvrsti in zdravi na duhu in telesu. Sprejmite serčen pozdrav!

Ured.

Priloga k št. 9. „Slovenski čebelar in sadjerejec“ za l. 1886.

Neža Klinar, pos. na Savi,
 Ivan Ušlaker, pos. v Predosljah,
 France Valjavec, pos. v Lešah,
 A. Zonta, učitelj (Ljudska šola v
 Spodnji Idriji),
 Janez Pire, pos. v Kompoljah,
 Karol Dermelj, nadučitelj v Cerknici,
 Jože Novak, posestnik v Jami,
 Janez Gogala, pos. v Hrašah,
 Akademično društvo „Slovenija“ na
 Dunaji,
 Franjo Kadunc, farni oskrbnik v Dragi,
 Franc Hafner, pos. in sadjerejec v
 Žabnici,
 Andrej Hafner, pos. in sadjerejec v
 Dorfarjih,
 Janez Baša, pos. v Bitinjah,
 Ivan Adlešič, pos. v Adlešičah,
 Janez Zupan, pos. v Žerovnici,
 Anton Lušin, župnik na Homcu,
 Janez Kaplenek, župnik na Blokah,
 Janez Lipič, pos. in mlinar v Doljah
 pri Vrbi (Koroško),
 Martin Pervanje, župnik v Idriji pri Bači,
 Urban Švele, pos. na Hujah,
 Ivan Pipan, pos. v Čepljah,
 Lavoslav Zaletel, kaplan v Št. Vidu.

Lavoslav Abram, nadučitelj v Kosta-
 njevici,
 Anton Tancig, c. kr. poštar v Kerškivasi,
 Fran Gregorič, c. kr. davk. pristav v
 Kostanjevici,
 Alojzij Gač, trgovec v Kostanjevici,
 Janez Tomšič, župan v Vel. Lašičah,
 Fani Šetina, soproga c. kr. namestnika
 opravnika državnega opraviništva,
 Peter Vartolj, župnik v Hinjah,
 Nikolauž Hrovat, pos. in mesar na Je-
 senicah,
 Jože Dolinar, učitelj v Mavčičah,
 Martin Kovačič, pos. v Mošnah,
 Jože Vidic, pos. v Lescah,
 — P. — v Kranji,
 Josip Žirovnik, učitelj v Begunjah,
 Peter Režek, župnik v Starimtrgu,
 Franc Sedlar, pos. v Rakovci,
 Franc Papež, žel. in fužinski zdravnik
 na Jesenicah,
 Vincencij Levstek, c. kr. okrajni šolski
 nadzornik na Vrhniki,
 Janez Repe, pos. na Jesenicah,
 Šimen Romauh, čebelar na Savi,
 Janez Lokar, pos. v Predstrugi.

—

INSERATI

Spodaj podpisani naznanjam, da imam na prodaj 15—20 čebelnih plemenjakov s panjovi na okvirje po Dzierdzonovem sestavu. Cena jim je po **60 kr.** kg. blaga; vse vkup tudi malo ceneje.

Gregor Jakelj

v Rudniku pri Ljubljani.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper *protin* ter *revmatisem*, *trganje po udih*, *bolečine v križi* ter *švicih*, *oteklino*, *otrpnete ude* in *kite* i. t. d., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „*cvet zoper trganje po dr. Maliču*“ s *zraven stoječim znamenjem*; 1 steklenica 50 kr.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izboren zoper *kašelj*, *hripavost*, *vratobol*, *prsne* in *plučne bolečine*; (Varstvena znamka). 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči sokli in siropi.

Pomuhljeno (Dorsch) jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper *bramore*, *pljučnico*, *košne izpusitke* in *besqavne oteklino*. 1 steklenica 60 kr.

Salicilna ustna voda,

najboljše za ohranjenje *zob* ter *sobnega mesa* in takoj odpravi *smradljivo sapo* iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne krogeljice, c. kr. priv.,

ne smele bi se v nijednem gospodinstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedočile pri *zabasanji človeškega telesa*, *glavobolu*, *otrpnem udih*, *skaženem želodcu*, *jetrnih* in *obistnih boleznih*, v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se najmanj jeden zavoj.

Naročila iz dežele vrše se takoj.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani.

BUDIMSKA
Rákóczy
 grenčica.

Priporoča se kot izvrstno čistilo vedno prijetnega upliva in ne neprijetnega ukusa.

Dobiva se po vseh specerijskih prodajalnicah in prodajalnicah mineralnih vodá, kakor tudi v skoraj vseh lekarnah in droguerijah, vedno na novo natočena.

Lastniki: bratje Loser v Budapešti.